

Poselství k 2. adventní neděli

TRPĚLIVÉ ČEKÁNÍ
JAKUB 5,7-8

Trpělivost - to je první vlastnost Boží lásky k člověku, k celému světu. (1 K 13,4) Bůh má s námi všemi trpělivost. A ta jeho laskavá trpělivost se projevuje mimo jiné tím, že

Bůh vyčkává se svým příchodem, že vyčkává se svým konečným zúčtováním. (2 Pt 3,9) Vždyť on si nepřeje, aby kdokoli z lidí musel být věčně odtržen od jeho lásky. Proto nepřichází.

Ze stejného důvodu smíme být trpěliví i my. Smíme trpělivě očekávat příchod Pána Ježíše Krista. Smíme věřit, že Pán nepřichází právě kvůli záchraně tohoto světa. Smíme doufat, že ještě mnohým lidem chce Bůh dát šanci k pokání, k záchraně, ke spáse. To nám pomůže trpělivě a v lásce snášet bídu tohoto času, těžkosti života, ale právě také ústrky druhých lidí, jejich zlobu, jejich špatnost, jejich prozatímní vzdálenost od Boha, od pravé lásky, od pravého života - jejichž dopad občas trpce zakoušíme právě na sobě.

V předchozích verších Jakub vytyká zlým "boháčům", že vykořisťují chudé. Nechtějí jim zaplatit mzdu, která jim právem náleží. Právě takovým lidem dává Bůh čas k pokání. A nám radí, abychom s nimi měli stej-

ně velkou trpělivost, jakou s nimi má Bůh sám. Abychom trpělivě snášeli případné příkoří. Abychom trpělivě vyhlíželi přicházející nápravu a spravedlnost.

Ale možná se nás dnešní dvojverší vůbec netýká... Možná se nás týkají právě ty předchozí verše (Jk 5,1-6), které se tak elegantně vytratily z našich lekcí. Možná jsme to právě my, na kterých si druzí lidé cvičí svou trpělivost, kvůli kterým očekávají brzký příchod Pána Ježíše Krista. Možná jsem to právě já, na kterého Bůh musí čekat, až bude činit pokání a konečně se skutečně přiblíží k Bohu a k bližním. Vždyť my se vždycky raději stylizujeme do role trpících beránků... A možná jsme právě my těmi dravými vlky. Sami bohatí - kteří utlačují chudé (ať už v doslovném, nebo přeneseně v duchovním smyslu). Právě to bychom měli v adventu důkladně promyslet.

Petr Kulík, farář ČCE
v Javorníku nad Veličkou

„Husův rok 2015“ končí

„Husův rok“ 2015 zaznamenal řadu akcí spojených se slavným výročí. V českobudějovickém sboru Českobratrské církve evangelické například děti v kroužku „Klubíčka“ postupně realizovaly pět výtvarných projektů s tématem Hus. Součástí jednoho projektu bylo vyrábění kalichu z filcu, navlečeného na stužce, který si pak mohly děti přivázat na ruku, nebo vykreslování omalovánky s reformačními kalichy pastelkami. Děti zaujala zdobnost a složitý tvar, kterým se staré kalichy vyznačovaly.

Malé děti mají rády pocit zakotvenosti, proto tihnou k symbolům. Těší je, když někam patří. Snadno chápou, že mají dělat něco, co dělají jejich rodiče a co dělali jejich prarodiče.

Mládež, která vidí před sebou život, kde není jisté, zda vydrží partner, zaměstnání, společenská prosperita a další v postmoderní době rozkolísané „jistoty“, hledá instituce, které by byly symbolem stability. Jednou z nich může být církev a víra jejich předků. Vzor starého člověka, který vytrval a vydržel v uchovávaní své víry, je pro mladého člověka uklidněním, jistotou a inspirací.

Je až překvapivé, jaký pozitivní ohlas v dnešní značně sekularizované společnosti vzbudily akce spojené s mistrem Janem Husem. Je vidět, že Hus – ztělesnění myšlenky: „Vydržím, nepustím, nezměním, vytrvám, nezdám, nezkazím, uchovám“ dnešní lidi, i nevěřící, oslovuje. Zdá se, že uchovávaní jistot z dob minulých se tedy stává tématem v evangelické církvi velmi aktuálním.

Proto se v naší církvi nedávno objevila myšlenka na vybudování muzea evangelické církve, v němž by se shromáždily cenné předměty v současnosti se různě a nedůstojně válející po půdách far, ale v němž by se též zrcadlily myšlenky našich věřících a doufajících předků.

Olga Pikousová

O rozdílu mezi věčným životem a Božím královstvím

Čtenáři Nového zákona a posluchači evangelia slibuje Ježíš jednou věčný život, jindy Boží království. Evangelista Jan poskytuje nepřehledné množství příkladů použití výrazu věčný život. Připomenu jediný: „Když mnoho učedníků Ježíše opustilo a už s ním nechodilo, Ježíš se zeptal Dvanácti: I vy chcete odejít? Šimon Petr mu odpověděl: Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života.“ (J 66,68) A nyní Ježíšovo slovo o Božím království: „Dítky, jak těžké je vejít do království Božího! Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ (Mk 10,24-25)

Vybral jsem z množství citátů tyto dva, abychom pochopili, že věčný život a Boží království patřily k těm nejostřejším zbraním, jimiž Ježíš probouzí stále naše vědomí a svědomí, když mnozí od něho odcházejí, a táže se nás dnes: Také se chystáte odejít? Nikdo jiný vám však neřekne slova věčného života! A nám a všem bohatým na severu nebo na jihu, na západě nebo na východě připomenou tu nesnáz, která je přece nemožností, aby bohatý vešel do Božího království. Myslím, že lépe, než se s Ježíšem hádat o téhle, bude uznat, že jsme bohatí a že svému bohatství věnujeme víc pozornosti i lásky než je zdrávo. Ostrosti těchto pozvání vyjádřil Ježíš nejpřímějším milostností i odpovědností svého evangelia.

Obraťme se nyní k těm dvěma veličinám, které vyslovují, co musí

předcházet dřív než nastane naše spása: věnost Ježíši, jeho slovu, a neusilovat o bohatství. To první – věčný život – je vysloveno z hlediska jednotlivce. To druhé – Boží království – z hlediska celého lidstva. Jednotlivci Ježíš slibuje věčný život, celému lidstvu život v Božím království. Podmínkou v obou případech je víra. Bez víry se můžeme dočkat jen temnoty, která je opakem života. Rozumíme tedy, že víra v Ježíše znamená očekávat s jistotou nejen zdraví a pokoj jednotlivce, ale také celého lidstva. Království Boží

bude obsahovat spásu lidstva, ale také jednotlivých lidí, nebo jinak řečeno spása bude podmíněna zcela rozhodnutím jednotlivce, které přivodí k životu spásu celého lidstva. Tak podobně to vyjádřil apoštol Pavel ve svém Listu Římanům s důrazem na jednotlivce: „Proviněním toho jediného, totiž Adama, mnozí propadli smrti; oč spíše zahrnula mnohé Boží milost, milost darovaná v jednom člověku, Ježíši Kristu.“ (Ř 5,15)

Rádi bychom viděli v Novém záko-

Dokončení na str. 2

AKTUÁLNĚ: DO FUNKCE BYLA USTANOVENA NOVÁ SYNODNÍ RADA ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Foto: Hugo Švec

V sobotu 21. listopadu se uskutečnilo mimořádné jednání synodu Českobratrské církve evangelické, které se odehrávalo v prostorách Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Ve stejný den od půl třetí odpoledne následovaly slavnostní bohoslužby v kostele ČCE U Salvátora (Salvátorská 1, Praha), při nichž byla do funkce jmenována nová synodní rada.

Synodní rada je nejvyšší, šestičlenný správní orgán Českobratrské církve evangelické, sídlí v Praze. V čele stojí synodní senior /ka (duchovní) a synodní kurátor /ka (laik) – českobratrská církev je výjimečná tím, že ji neřídí jen duchovní, ale stejně významné slovo mají i laici.

Na květnovém synodu byl novým synodním seniorem ČCE zvolen farář z Pardubic Daniel Ženatý (*1954) a synodním kurátorem se stal inženýr Vladimír Zikmund (*1955) z Brna. Prvním náměstkem synodního kurátora byl zvolen Jiří Schneider, který v letech 2010 - 2014 působil jako první náměstek ministerstva zahraničí a státní tajemník pro Evropskou unii. Druhým náměstkem se pak stala Eva Zadražilová. Ta již působila i v současné synodní radě a je aktivní v komunální politice jako starostka obce Moravec na Vysočině.

Do synodní rady byli také zvoleni další dva faráři: Pavel Pokorný z Prahy Střešovic, jako první náměstek synodního seniora, a Ondřej Titěra z Jablonce nad Nisou se stal náměstkem druhým.

podle e-cirkev

Z církví doma i ve světě

ALŽÍRŠTÍ BISKUPOVÉ: MUSLIMOVÉ ODSUZUJÍ ÚTOKY

„Jako ti, kdo žijí uprostřed muslimů, jsme svědky toho, že odsuzují útoky a cítí se hluboce poníženi skutečností, že byly spáchány ve jménu islámu,“ píší alžírští katoličtí biskupové v listu svým francouzským spolubratřím. Ostře odsuzují tyto – jak píší – „dábelsky naplánované“ teroristické útoky. Vedle soustrasti rodinám obětí vyjadřují obavy, aby se události neprojevyly prohloubením xenofobie a antimuslimských nálad. Biskupové zdůrazňují, že namísto nenávisti je třeba „ukazovat, že bratrství je možné a naše rozdíly nejsou překážkou pro společenství srdcí a ducha“, zdůrazňují alžírští biskupové.

RaVat

BOJ PROTI TAKZVANÉMU ISLÁMSKÉMU STÁTU MUSÍ BÝT IDEOVÝ

Proti tzv. Islámskému státu je zapotřebí ideového zápasu, který zapojí poctivé evropské imámy a vychová novou generaci imámů, jež by brzdila extremistické výklady Koránu, prohlásil šejk Abbas Shoman, představitel egyptské univerzity Al Azhar. Zástupce instituce, která platí za nejvyšší autoritu sunnitského islámu, se tak vyjádřil v rozhovoru pro francouzskou agenturu AFP. Jak zdůraznil, s islámským extremismem se nelze utkat pouze vojensky, nýbrž především intelektuálně. Podle Shomanova názoru potřebují Francie a Evropa vůbec umírněné imámy. Je nutné provést kontrolu lidí, kteří vedou náboženský diskurs, prověřit je i jejich postoje. Musíme mít jistotu, že lidé nesoucí náboženskou zodpovědnost nepomáhají šíření terorismu, vyzývá Al-Azhar. Jak uvedl Abbas Shoman, velký počet Evropanů v řadách tzv. Islámského státu dokazuje, že se na našem kontinentu vzmáhají extremističtí kazatelé. Nejméně čtyřem tisícům těchto evropských bojovníků chybí islámská výchova a pokud náboženství opravdu praktikují, pak jen krátký čas, a přitom již považují své činy za džihád, tedy „svatou válku“, vysvětlil Shoman. Tento představitel sunnitské univerzity navrhl, aby univerzita Al Azhar otevřela ve Francii vzdělávací centrum pro tamní imámy, které by se stalo protiváhou fundamentalistických proudů. Požaduje však po francouzské vládě, aby případné vyučující takového střediska chránila před extremisty.

podle RaVat

KARDINÁL DUKA ODSLOUŽIL V LÁNECH BOHOSLUŽBU ZA ZEMANA A VLAST

Kardinál Dominik Duka 21. listopadu odsloužil v kostele, který je součástí zámekého areálu v Lánech, bohoslužbu za vlast a prezidenta republiky. Bylo to zároveň poprvé od roku 1921, kdy kostel stát zakoupil, co se podobně významná bohoslužba v lánském kostele konala. Návrh na odsloužení bohoslužby v kostele Nejsvětějšího jména Ježíš vzešel podle šéfa hradního protokolu Jindřicha Forejta od Římskokatolické církve a prezidentská kancelář jej přivítala jako velmi "přátelské gesto". Kardinál Duka na svém facebookovém profilu upřesnil, že se nejedná o mši na počest Miloše Zemana a byla naplánována několik měsíců dopředu: „Chceme zdůraznit, že mše se na počest nikoho živého neslouží; kněz či biskup má tzv. intenci, tedy úmysl, vyjádřený v přímlovách, např. za vlast, národ, nebo za zdraví a podobně. Nepochybujeme, že pokřtěný a biřmovaný pan prezident Zeman jistě ocení přímlovu za zlepšení zdraví a za to, aby s rozmyslem reprezentoval tento stát.“ Zeman Duku přivítal s oficiálními poctami. Ty mu podle Forejta náleží z kardinálského titulu, na základě kterého je v diplomatickém protokolu vnímán jako zástupce vladaře a následník trůnu.

podle ČTK

PRŮZKUM: SPOJENÉ STÁTY SE STALY MÉNĚ NÁBOŽENSKOU ZEMÍ

Podle Pew Research Center se Spojené státy staly v letech 2007 až 2014 méně náboženskou zemí. Během tohoto sedmiletého období se podíl Američanů, kteří tvrdí, že věří v Boha, snížil z 92 % na 89 %. Podíl těch, kteří uvedli, že se denně modlí, klesl z 58 % na 55 % a podíl těch, kdo chodí do kostela alespoň jednou za měsíc, klesl z 54 % na 50 %. Návštěva kostela jednou za měsíc je mnohem častější u lidí narozených před rokem 1946 (67 %) než u dospělých narozených v 80. letech (27 %) nebo v letech 1990-1996 (28 %). V letech 2007–2014 se podíl katolíků, kteří uvedli, že chodí každý týden do kostela, snížil z 41 % na 39 % a podíl těch, kteří chodí do kostela jednou nebo dvakrát měsíčně, klesl z 19 % na 18 %. Avšak podíl katolíků, kteří říkají, že čtou Bibli alespoň jednou týdně, vzrostl z 21 % na 25 %.

Pew Research Center

KŘESŤANÉ V USA BY SE MĚLI PŘIPRAVIT NA PRONÁSLEDOVÁNÍ

Evangelista Billy Graham vyzval křesťany ve Spojených státech, aby se připravili na pronásledování. Jak napsal v časopise „Decision“ vydávaném Společností Billyho Grahama, církve v USA doposud vůbec nepoznaly, co taková situace obnáší. To, že křesťané ve Spojených státech v posledních dvou až třech stoletích nebyli ničím takovým postiženi, je „neobvyklé“: Náš národ neví, co je to strádání. Předpokládám, že kvůli malé zkušenosti s pronásledováním by mnozí křesťané ve Spojených státech pod tlakem zapřeli Krista: „Ti, kteří o své víře mluví nejhlasitěji, by ji pravděpodobně opustili jako první.“ Spojené státy jsou sice v současnosti nejsilnější světovou velmocí, „ale pokud vkládáme důvěru do zbraní, místo abychom důvěrovali všemohoucímu Bohu, pak lze předpokládat, že budoucí konflikty nedopadnou v náš prospěch“. V Bibli a v dějinách můžeme vidět, že v době veliké krize materiální moc nestáčí. Graham proto křesťanům doporučil, aby se ujistili o svém vztahu s Bohem, pravidelně četli Bibli, modlili se a rozjímali o Kristu. Jen tak mohou obstát v případě, že budou pronásledováni.

Kathnet

O rozdílu mezi věčným životem a Božím královstvím

Dokončení ze str. 1
ně ty dvě veličiny pěkně spolu, život věčný s královstvím Božím. Tak by to odpovídalo našemu výkladu. Nový zákon však není suchá nauka, ale zpráva o životě víry ve společenství sboru. Život je vždy spleťtější než nauka. Prokázalo se to i v Novém zákoně. Nediíme se tudíž, že apoštolové Pavel a Jan téměř vynechávají ve svých výkladech Boží království, jako by je neznali. Je fakt, že u nich termín “věčný život” daleko převyšuje výskyt “Božího království”. Zdá se, že

jejich individualismus přebil univerzalitu, mají rádi člověka daleko zřetelněji než lidstvo, i spásu člověka než lidstva. A přece je to jen zdání, zejména u Pavla shledáváme, že proti tomu zdání naopak všechny jeho výklady se otevírají a končí výhledem na spásu univerza, a tedy vlastně k Božímu království. Pavel tedy tak jako Jan předpokládají, že Ježíš nemůže být spasitelem jednotlivého člověka, aniž by byl zároveň spásou celého lidstva. Je velice dobré si všimnout, že o obou veličinách píše apoštol Pavel

Radostně služ Hospodinu

Je to výzva ze žalmu důkůvzdání (Ž 100). A text pokračuje: „Vstupte před jeho tvář s plesem! Vstupte do jeho bran s důkůvzdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem!“ Před lety si to vzal k srdci jeden pražský sbor ČCE a vytvořil svěbytné, charismaticko-letniční, Křesťanské společenství. Nasadil vysokou normu radosti bohoslužby, jejíž nedílnou součástí je liturgické dění kolem stolu Páně za účasti všech přítomných. Nic naplat, tato norma už nemůže být zapomenuta a nově zrozené děti Boží poměřují naše evangelictví touto optikou. Český protestantismus se jako celek nachází v situaci „liturgické ledabylosti“ a jisté svátostné *zdrženlivosti* (P. Filipi). Moc Kristova má působit skrze slovo, Kristus je tedy „*odkázán*“. Varování, že jde o osvěcenské *přecenění* rozumu, že „normální“ evangelické bohoslužby nesou pečeť únavy, ponurosti a nudy, jež mladou generaci oslovit nedokáže, je stále zřejmější. Důraz na *slovo* a *víru* svádí k představě, že církev je drže na a nesena *lidskou* vírou a horlivostí, tepem zbožného srdce, vřelostí citů, intenzitou prožitků, a jsou natolik závažné, že si je radši nepřipouštíme. A tu nám zmíněný charismatický sbor ukazuje cestu, ostatně v souladu s Agendou ČCE a současným ekumenickým sbližováním, kdy nesporným vzorem zůstává ekumenická komunita v Taizé. *Liturgická obnova* bohoslužebného dění

a znovuoživení *významu* stolu Páně, eucharistie, jsou v kosmickém kontextu nepřeslechnutelnou výzvou. O hříchu „mluví“ dnes lépe sama skutečnost životních troskotání, ono prožívané *odcizení* od smysluplné a pokojné existence, a tato „přirozená teologie“ to činí účinněji než naše navození „povinných a předepsaných krizí“, jež mají doložit hloubku *propasti* mezi člověkem a Bohem. Ne to bolestné, co se děje v nás a skrze nás, ale to slavné, co se stalo *mimo* nás, pro nás a bez nás („*skrze něho, s ním a v něm* je všechna tvoje čest a sláva, Bože Otče všemohoucí“ – z mešní liturgie) a co je nejúčinněji dokumentováno radostnou účastí na „hostině chudých“ (chudých i ctnostmi!), nás může proměnit v lidi radostné, nadějí prostoupené a od tíže vlastních vin odlehčené („nehleď již na naše hříchy, ale na víru své Církve“!). Za léta svého působení v *Církvi bratrské* aktivně, pasivně i vzdorně, po desetiletí sisyfovského (utajeného) sbližování s katolickou spiritualitou a při aktivní účasti na evangelizačních „kampaních“ vlastního sboru, jsem musel s bolestí konstatovat, že „velkopáteční“ *kalvínsko-mravokárná zbožnost* se vyčerpala a že děti z těchto „náborů“ zrozené až příliš často nedorůstají *dospělosti* Kristova lidu. Ptal jsem se sám sebe, proč mí nevěřící přátelé, dají-li se vůbec pozvat, a shodně s nimi i katoličtí přívrženci ekumeny, jsou zvěstovaným slovem

Laudato si’

Letos na svatodušní neděli vydal papež František pozoruhodnou encykliku, jejíž první slova (tvořící název) citují známý refrén z Písně tvorstva, kterou oslavuje Stvořitele onen vzácný muž z přelomu 12. a 13. století, podle něhož autor encykliky přijal pro svůj pontifikát jméno. Životní postoje sv. Františka z Assisi jsou v souladu s potřebami celého stvoření, což motivovalo papeže Jana Pavla II., že ho hned na počátku svého pontifikátu potvrdil jako patrona ekologie a ochránců životního prostředí. Letos se životní prostředí stalo hlavním tématem papežské encykliky, která se neobrací jen dovnitř katolické církve, nýbrž ke všem křesťanům, ba dokonce ke všem lidem. Její předmět se skutečně týká celého světa. Encyklika analyzuje aktuální stav životního prostředí a hledá lidský podíl na příčinách jeho krize, nicméně nezůstává u toho a jde dále. V souladu se současnými pohledy na udržitelný rozvoj si všímá hlubokých sociálních, ekonomických i politických souvislostí. A navíc obsahuje to, co v sekulárních studiích o udržitelném rozvoji nenacházíme, totiž souvislosti teologické, slovo evangelia hovořící do současné krize životního prostředí, zdůraznění moci a důležitosti lásky. Biblický pohled je pohledem naděje. Encyklika v souladu s moderním viděním světa si všímá hlubokých souvislostí, které ve stvoření jsou a z nichž vyplývá jeho harmonie. Přirozené od ní nelze očekávat, že přinese hotové návody k řešení problémů. Je především výzvou, výzvou k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí, promítajícímu se i do sociální, ekonomické a politické sféry, výzvou k vzájemné spolupráci jak mezi křesťany různých vyznání, tak i za hranice křesťanských církví při péči o náš pozemský domov, výzvou k spravedlivému a odpovědnému sdílení darů, které nebeský Otec dává. V českém překladu encyklika vyšla v září v nakladatelství Paulínky. Její čtení či studium lze doporučit všem křesťanům i dalším lidem, jimž vývoj životního prostředí není lhostejný.

Jiří Nečas

Papež František: Laudato si’. Buď pochválen. Encyklika o péči o společný domov. Z ital. orig. přel. Milan Glaser. 156 s. Praha, Paulínky 2015.

ve svém Listě Filipským. Kdybyste byli moji žáci, dal bych vám úkol nalistovat v Novém zákoně ten list, abyste zjistili, že vskutku Pavel tam píše v 1,23 slovy: „Toužím odejít a být s Kristem“ a v 3,20 píše: “Máme občanství v nebesích.“ Naše budoucnost bude obdobou našeho života na zemi, kde máme své malé místo, jemuž říkáme domov, ale zároveň jsme částčkou širokého lidstva. Bude to s námi jako na zemi, tak i v nebi – vždy s Kristem.

Josef Veselý

často spíš odrazení než oslovení. Konstatování skutečnosti, že Boží slovo vždy *naráží* na lidskou přirozenost, je sice pravdivé, ale trochu zavádějící, když posléze zjišťují, že cestou zpovědnic či fundovaných textů římské provenience se tito lidé ocitají v náručí Církve „svátostně všeobjímavé“ (A. Molnár). Důvod? Zde je autorita a prostředky, které jim umožňují spolehnout se a *vyjít ze sebe*. Důraz na svátosti, na dějinnou kontinuitu církve v předávání svěcení, na objektivní Boží skutky zachycené v pevných liturgických formulacích, povětšinou biblických, připomínají, že my *neneseme* svou vírou církev, ani jsme ji svou vírou a činností *nevytvořili*, nýbrž že církev tu je a byla již před námi, že Kristus už všechno vykonal, církev až dodnes zachovávala a dává nám podíl na svém díle (J. Smolík). Obsah *bez formy* není chráněn a důraz na pokání, bez stálého a *bohoslužebně zoládnutého přístupu* k Božímu dílu, formuje víru, jež není vítězstvím svět přemáhajícím, ale *břemenem*, které hrozí zdolat svého nositele a podlehnout vlivu okolí. Taková *do-sebe-zahleděná* víra se bojí světa a v očekávání už už apokalyptického dění úzkostně vyhlíží k *vlastní* spase.

Je třeba něco dělat s evangelickou bohoslužbou, obohatit ji o legitimní radostné důrazy, jež křesťanská církev ve svých bohoslužbách od samého počátku zachytila a uchovala a k nimž přihlíží zejména Agenda ČCE. Ano, jsou to důrazy „katolické“, *obecné*, neboť „každá snaha o prohloubení a pročištění bohoslužeb bude znamenat návrat ke *klasickým* prvkům křesťanské bohoslužby, a tedy působit dojmem jisté archaizace...“ Milostivé pozvání k oslavě a chválení Trojjediného Boha má především formu *liturgické podoby* večere Páně a ta by se neměla omezit jen na minimální liturgizaci podle tzv. reformovaného formuláře (Agenda, A), ale stále častěji přihlížet k ekumenickým formulářům (D₁, D₂). „Agenda...čelí nebezpečí uzavřenosti, v níž by se bohoslužby staly jakousi *intimní slavností* sborového bratrství, beze vztahu k ostatní církvi Kristově, ke světu, k Božímu dílu, jež časem i prostorem *přesahuje* sbor právě shromážděný“ (P. Filipi). Agenda je gerundivní tvar lat. slovesa „agere“ (konat, činit, ale také hnát, honit) a znamená tedy, že věci mají být konány a současně hnány kupředu. Neboť je to „důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné“ a je nejvyšší čas.

Petr Hušek

Brány pro příchod Krále

VIII. PŘEKVAPIVÉ POKÁNÍ

Co bychom očekávali, že bude následovat po výzvě Netruchlete a neplačte? Pláč se obrátí v radost, štědrost, radostné společenství. Teď se tedy konečně dají do práce na svých domech, polích a zahradách. Říkáváme si – a něco na tom je – že práce je nejlepší lék uzdravující smutek, deprese, strach. Ale oni se ti úspěšní obnovitelé obranyschopného Jeruzaléma, a tedy Judska shromáždili k postu v žíněných (tedy černých) rouchách a s prstí na hlavě (9,1). Tak tedy pláč – radost – svátek – a zase pláč – PROČ? My si někdy myslíme, že když se zarmoutíme nad obviňujícím kázáním, když si třeba v soukromí popláceme nad svou hříšností, že to už je pokání. Pojdme na konání jeruzalémských vítězů zkoumat, co je skutečné pokání. (1) Oddělili se ode všech cizinců. Vzpomeňte na sklony zrazovat Nehemjáše cizím nepřátelům. Ale nejde tu o rasovou nebo náboženskou čistku. Jde o to, přerušit škodlivé, zavádějící kontakty a kompromisy. (2) Stáli a vyznávali své hříchy, nepravosti svých otců. To jejich pokání bylo dokonce veřejné, hlasité – domnívám se, že přesto až skandálně konkrétní. Ne naše obvyklé společné modlitby: „Odpusť nám všechny naše hříchy!“ Judejci činí také zástupné pokání za své předky. To možná my ani nepotřebujeme. Je však zřejmé, že Bůh to neodmítá. Co kdybychom my zkusili činit zástupné pokání za své děti a vnuky? (3) K tomu si čtyřikrát denně četli z Bible a klaněli se Bohu. To je opravdu něco jiného, než naše uspěchané chvilky s jedním dvěma verši a krátkou modlitbičkou!

Po této duchovní přípravě přichází výzva levitských kazatelů k dobrořečení – tedy hlasité vděčnosti – Bohu. Potom následovalo důkladné shrnutí SZ dějin. To mělo ukázat kajícím Judejcům dvojí: Jste svým často neposlušným a svévolným životem velice podobní svým předkům, ale přes všechny nevěrnosti a polovičatosti měl s nimi Bůh úžasnou trpělivost – bude ji mít i s vámi. A výsledek pohnutých dějin Izraele: Tak sis, Bože, učinil jméno, jaké máš dodnes (v. 10). Jaké je to Boží jméno? Levité to shrnuli: Ty jsi Bůh ochotný odpouštět, milostivý a soucitný, shovívavý a nesmírně milosrdný, proto jsi je neopustil (9, 17b). Pro nás je to shrnuto ve jménu JEŽÍŠ.

Levité také připomněli dobrá nařízení – příkázání Boží, především SABAT – svatý den odpočinku (v. 13). Dále vzpomínali na Boží vyvedení z Egypta, průchod mořem, manu, vodu, vedení oblakem i ohněm, rozmnožení národa, vítězství nad nepřáteli, obsazení Zaslíbené země. Nic z Boží strany však nestačilo, aby Izraelité šli nadále poslušně jeho cestami - v. 26. Znovu přišly katastrofy a utrpení, znovu rebelové činili pokání a Bůh na to: Tys z nebe je vyslychal a z nesmírného slitování jsi jim dával vysvoboditele...Ale jen si oddechli, zase páchali, co je před tebou zlé...ve svém slitování jsi je nescetněkrát zachraňoval (v. 27-29). Tento průřez izraelskými dějinami připomíná pouťovou „horskou dráhu“, na níž vozíky s lidmi jsou chvíli nahore a pak zase prudce klesají dolů. Ale také nám to připomíná naše vlastní životy. Kolikrát jsme Pánu Bohu, Kristu slibovali věrnost a poslušnost – kolikrát jsme cítili i tíhu

Božího hněvu. Činili jsme pokání. Bůh odpustil, znovu nás přijal – a tak dále. Závěr levitských teologů: Z nesmírného slitování jsi s nimi neskoncoval a neopustil jsi je, protože jsi Bůh milostivý a soucitný (v. 31). Nehemjášův lid měl důvod vidět, že nejsou Hospodinem opuštěni – hradby a brány jsou obnoveny, budoucnost už není tak nejistá. Oč větší víru měl Nehemjáš: Naději mám, že veliké jest milosrdenství Hospodinovo, když jsme do konce nevyhynuli (Pláč 3,21-22, Kral.). Ten neztratil naději v Bohu ani, když byl Jeruzalém v rozvalinách a výkvět národa odvelečen Babyloňany do exilu. V takových situacích jsme my věřící lidé náchylní říkati: „Proč to na nás, na mne, Bůh dopustil?“ Judští kazatelé to viděli jinak: Bože, ty jsi spravedlivý ve všem, co na nás přišlo, neboť jsi jednal věrně, kdežto my jsme si počínali svévolně (v. 33). Ale proč pokání, smutek, vyznávání vin, když je obnova opevnění dokončena a nepřátelé umlkli? Konec 9. ka-pitoly nám to objasňuje: PROTO JSME DNES OTROKY. I když s nimi Peršané jednají přátelsky, jsou přece Judejci jejich poddanými, musejí jim platit daně a odvádět dávky z úrody (připomeňme si situaci zemědělců u nás za 2. svět. války a za komunismu). Po staletí byli Židé svobodným národem a po tisíciletí jím nebudou (s krátkou přestávkou vlády Makedonců). Projdou ještě mnohými útrapami, porážkami, genocidou, ponižováním. Proto kapitola o pokání a Božím odpuštění přece jen končí: Jsme ve velikém soužení (Kral.: úzkosti). Pro nás, pro mne otázka: Čemu ve svém životě otročím já? 10. kapitola knihy Nehemjáše líčí sepsání slibů, o kterých už jsme četli v ústní podobě dříve, do obnovené smlouvy judských Izraelitů s Hospodinem. Je to „pevná dohoda zpečetěná předáky, levity, kněžími.“ Následující jména těch, kdo připojili své pečete – nejprve vůdci a kněží, pak levité a dokonce další „představitelé lidu“. Ti, kteří nepřivěsili pečeť nebo jméno, přicházeli a přísěžně se

zaklínali, že budou žít podle Božího zákona. Byl to ostatní lid, dokonce i chrámoví nevolníci (původně pohané, zajatci, ženy a děti, pokud už byly schopny to pochopit. Zajímavá je skupina „všichni, kdo se oddělili od národů zemí k Božímu zákonu“. (v. 29) – tedy muži i ženy, kteří se opětně hlásí ke své židovské národnosti, ale především k náboženství. Pro nás je to odpověď na často kladenou otázku: „Proč bychom měli být členy církve? Nestačí, že prostě věříme a účastníme se bohoslužeb?“ Je potřeba přistoupit k jasné deklarované smlouvě s Bohem i se společenstvím podobně věřících a žijících. Teprve to nás viditelně zavazuje – asi tak, jako manželská smlouva není staromódní přežitek, ale odvaha k veřejnému závazku. Teprve v rámci takového závazku můžeme sami u sebe rozeznat, co ho narušuje, a dávat věci do pořádku. Sólové křesťanství může mít svou hloubku, ale je to jen soukromý záležitost. Má svoje místo v kolektivu církve, ale bez tohoto kolektivu ztrácí opravné mechanismy, povzbuzení i napomínání od dalších lidí. Starozákonní smlouva Izraele s Hospodinem měla veliký význam: přes všechna pronásledování a rozptýlení Židů je přenesla přes tři tisíciletí. Kristova církev je v tomto smyslu Nový Izrael. Nemáme zůstávat mimo. Možná – ve srovnání se světskými organizacemi – nám naše konkrétní denominace či konkrétní sbor připadají malé a málo významné. Ala pamatujme na povzbuzení od samého Krista: Neboj se, malé stáde, neboť vašemu Otcí se zalíbilo dát vám království (L 12,32). Walter LÜTHI uvažuje nad zbytky zaslé slávy Izraele, které se nyní pod Nehemjášovým vedením zavazují k věrnosti Hospodinu: Ty ubohé ostatky národa čeká nedozírná budoucnost, přijde Pán Ježíš Kristus, jenž je a zůstane králem tohoto města, i když – ba právě když je rozbité a zbědované. Kristus přijde do tohoto města jako jeho Pán.

Pavel Javornický

Mezi loajální lhostejností a znovu-okouzlením (Před 800 lety přinesla Magna Carta termín ECCLESIA ANGLICANA)

Specifickou „atmosféru“ či „vůni domova“ označoval někdejší synodní senior ČCE Miloslav Hájek – vedle oficiálních vyznání víry – za rozhodující pro charakteristiku jednotlivých křesťanských denominací. Výraz „atmosféra“ používá opakovaně i Roger Scruton v knize Naše církve (Our Church) s výmluvným podtitulem „Osobní dějiny Anglikánské církve“. Ovzduší v Church of England (tento název střídá autor s pojmy „Anglican Church“ a „English Church“) se podle předního britského myslitele vyznačuje „duchem kompromisu“ a postojem „loajální lhostejnosti“. Obojí sahá tak daleko, že pokud by se prý měla v rámci církevního společenství dostat do konfliktu laskavost s přesvědčením, dá se vale přesvědčení. Anglikáni tak navazují na dávné koncily, kde se dogmata rodila z diskuse (nebyla pojmána jako „spadlá shůry“) a světská moc toliko následně zajišťovala jejich ochranu a rozšíření (aniž předtím zasahovala do procesu jejich formulace). K vykrystalizování a ustálení tohoto konstitutivního prvku anglické národní církve (jež postupně uvolňovala svazek se svou formální hlavou, tj. panovníkem) vedlo obecné znechucení z násilí během 17. století. Posílil jej navíc Toleration Act (zákon o toleranci) z roku 1689, který Anglikánské církvi sdělil, řeče-

no se Scrutonem, že „ona přece jen není THE Church of England“ (tj. že není tou jedinou církví v království, kde musí tolerovat denominace další). Latinský výraz ECCLESIA ANGLICANA byl po-prvé použit v listině MAGNA CARTA (u Scrutona a v dalších britských pramenech psané vesměs s –C-, v českých zdrojích zhusta s –CH- jako CHARTA) z roku 1215, tedy před 800 lety. Do 18. století, jež autor podává jako svého druhu zlatý věk (kdy duchovní pěstovali na venkovských farách své koníčky a posunovali vědecké poznání v různých oborech), vstoupila Anglikánská církev jako těleso sestávající jednak z tzv. low church (doslova: nízké církve) puritánského ražení, jednak z katolizujících tzv. high church (vznešené církve). Vedle „génia kompromisu“ připisuje Scruton soudržnost obou složek zejména pronásledování protestantů za „Krvavé Mary“ (Marie I. Tudorovny) v letech 1553 až 1558 a jeho zpracování Johnem Foxem v Knize mučedníků (Book of Martyrs) z roku 1563. Foxova kniha ochránila etablovanou církev před nejhorší hysterií (poukáním na to, že ani spojením s korunou neunikli biskupové upálení) mstitelů po znovunastartování reformace, byť neochránila její kostely před dalšími a dalšími vlnami plenění. „Vandalismus“ (vyjádřeno slovy autora) se rozhořel záhy poté, co

Reakce čtenáře

MOTTO : Nikdo není víc slepý než ten, kdo odmítá vidět (sro.L 6,39).

Vážená redakce,

dosud se mi ještě nikdy nestalo, abych si úvodník ET-KJ (30/2015) po prvním přečtení musel přečíst ještě pětkrát a rozhodnout se, že o nejbližším svátku si ho musím přečíst i s manželkou (77 a 88 let). Dá se ještě něco udělat s tím obrazem křesťanství, jaký ten text maluje ? Je to čtení dost pesimistické. Kde začít s nápravou? To už přece dávno víme, že ne u těch druhých, ale u sebe a u svých dětí. A jak to udělat? Nemám strach, že mi sexuální výchova dětí ve škole poškodí jejich sexuální etiku, protože jsem přesvědčen, že je mou rodičovskou povinností poskytnout dětem ty nejuplnější informace o sexu, v nichž se informace školou ztratí jako banální. Mnou informovaným mým dětem nemůž
že nikdo namluvit, že slova panna a panic jsou směšná, vědť své. Nejsou to bigotním omezováním ušlápnutí chudáčci (inženýr a lékař). Mohu se na ně spolehnout. Vědť ode mne, že pokud bych je někdy sankcionoval pro jejich nedodržení rodičovského příkladu, není to proto, že bych je nemiloval, že bych k nim ztratil úctu, ale proto, že ztratili úctu sami k sobě a přestali si vážit i nás rodičů. Vědť, že pokud by si vybrali zálohu na manželství ještě před svatbou, ztratili by právo na mé požehnání. Nebyl bych přítomen u jejich manželského slibu, nechťel bych se zúčastnit takové směšné frašky. Jak mohu chtít, aby si mne mé děti vážily, když si sám sebe nevážím? Jak si mohou vážit mé vůry, když si jí nevážím sám? Jak si společnost může vážit křesťanství, když si křesťanství samo sebe neváží? Chesterton kdysi napsal: "Náprava světa musí začít u mne." Máme ještě naději? Pokud budu šťestím bez sebe, když na mne vnouček zavolá "dědo, dědo", pokud budou na světě vnoučata, která budou mít důvod své prarodiče milovat jako moje mne, má svět naději. To není jalová vychloubačnost, ale životem prověřená smutná realita. Měla by se stát údělem nás všech.

Šlechta - Pardubice

Státní svátky

Dbejte na mé dny odpočinku, to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji.

Exodus 31,13

Náš parlament nečekaně schválil Velký pátek jako další ze státních svátků. A stejně překvapivě byl z lidu slyšet nejprve odmítavý hlas, že o církevní svátky „nestojíme“. A uvážlivější komentátoři spekulují, zda tato změna bude českým církvím k užítku nebo spíše ke škodě. Jak se vlastně na svátky díváme my?

Jediným svátkem ustanoveným v Písmu je sobota, resp. v křesťanském přeznačení neděle. Je to den stvrzující náš vztah s Bohem. Ustanovení Desatera (Ex 20, 9-11) odkazuje na Boží stvořitelské dílo, náš text více zdůrazňuje vztah mezi Bohem a jeho lidem. Slavením soboty se Boží lid má vydělit, je to jeden ze symbolů vyvolení. A když později prvotní církev posunula den odpočinku na neděli, měla při tom na mysli, že Ježíšovo vzkříšení dává tomuto vztahu nový rozměr.

Také při čtení Písma si nemůžeme nevšimnout, že ustavení soboty přichází až v několikáté smlouvě, kterou Bůh uzavřel s člověkem, po několika lidských selháních a při několikátém výběru vyvoleného lidu. Noe nebo Abraham ještě sobotu neznali.

Všechny ostatní svátky, které dnes v církvích slavíme, jsou naší – jakkoliv užitečnou - konstrukcí, sloužící k připomenutím a ke chvíli ztišení. O to méně záleží na tom, zda mají „punc“ státem uznaného svátku nebo ne. Tím se vracíme zpět k volnu na Velký pátek. Od státu je hezké, že se touto formou přibližuje zvyklostem zavedeným převážně v protestantské části Evropy, ale z křesťanského pohledu to moc neznamená: země na jihu Evropy se bez takového volna obejdou, některé spolkové země Německa také. I my bychom asi od státu spíše ocenili větší úctu k nedělím.

Jan Mašek

(Zpravodaj pražského seniorátu Českobratrské církve evangelické)

67. PETROVI Z MLADENOVIC

Protože mám nesrovnatelně menší horlivost a statečnost než sám svatý Petr²⁾, nemám odvalu s ním směle říkat, že se nikdy nad Kristem nepohorším, i kdyby se všichni ostatní pohoršili. Mne totiž Kristus dosud nikdy zřetelně nenazval blahoslaveným,³⁾ ani mně nepřislíbil tak velké dary - a nastává mi protivenství tužší, zarputilejší a od většího počtu lidí. Proto říkám, že když mám naději v Krista Ježíše, jsem odhodlán, až poznám způsob,⁴⁾ setrvat při pravdě až do smrti s pomocí svatých⁵⁾ a vaší. Jestliže pan Jan⁶⁾ dojde nějaké škody kvůli tomu, že na mne čeká, až přijdeš domů, milý Petře,⁷⁾ udělej opatření u mincmistra a jeho choti,⁸⁾ kteří mi upřímně přislíbili pomoc, a u jiných přátel, které zná farář,⁹⁾ můj žák; jestliže zbyl nějaký kůň a vůz, má zůstat panu Janovi. Tobě mistr Martin,¹⁰⁾ jestliže žije, nebo mistr Křišťan, ¹¹⁾ na kterého se spoléhám, poskytne čtyři nebo ještě spíše deset kop grošů.¹²⁾ Buď si jist, že není peněz, kterými já bych chtěl zaplatit za tvou nejvroucnější, nejpevnější a nejvěrnější lásku, kterou máš k pravdě, a za tvou službu a za útěchu, které jsi mi poskytl v mých souzeních. Bůh buď tvou velikou odplatou, protože já nemám, čím bych ti splatil. Jestli se mi podaří, abych ještě žil v Praze, pak bych se tam chtěl s tebou o vše dělit jako s vlastním bratrem nebo ještě štedřeji; a můj návrat do Prahy není nemožný podle milosti Páně, ale netoužím po něm, leda by to bylo podle vůle Pána, který je v nebesích. Nevím, komu připadne cestovník,¹³⁾ který jsem odkázal mistru Martinovi, mám ho dosud u sebe. S knihami naložte tak, jak jsem psal mistru Martinovi; některé spisy Viklefovy,¹⁴⁾ které se ti budou líbit, si vezmi. Nyní mám největší starost o naše bratry, kteří, jak se domnívám, jestliže Bůh nevztáhne svou ruku, budou také souženi, a bojím se, že mnozí se pohorší. Prosím ještě, abys co nejsrdečněji a s poděkováním pozdravoval všechny pány české¹⁵⁾ a polské¹⁶⁾, a především pány Václava atd.; toužím, aby byli přítomni při mém slyšení. Buď zdrav v Kristu Ježíši!

63. Husův dopis podle vydání Bohumila Mareše (1851 – 1901, evang. farář a církevní historik) z r. 1911 (již 3. vydání), který také připojil vykladačské poznámky, které zde uvádíme. V roce 2015 Husovy dopisy převedeny do současnější češtiny.

67. Petrovi z Mladenovic,¹⁾

R. 1415, před 5. červnem. (1415, po 16. červnu.)

Hus nepochybně přijel do Kostnice o některý den dříve před slyšením a dostav od Petra z Mladenovic určité povzbuzení, odpovídá tomuto příteli: nadějně vykládá, že v předsevzetí svatém a v pravdě bude zachován a až do smrti setrvá; osvědčuje, jak rád by se příteli Petrovi odvděčil za jeho starostlivost a namáhání, a pozdravuje své přátele, které si při svém slyšení míti přeje.

¹⁾ Pal. 211, Tom. 574. ²⁾ Mat. 26.-33. ³⁾ Mat. 16.-17. ⁴⁾ Totiž slyšení; jestliže bychom doplnili „způsob odvolání“, jak byl ve třetím slyšení Husovi kardinálem Florentinským, Zabarellou, oznámen, musil by tento list do pozdější doby být položen. ⁵⁾ I v příčině článku o pomoci a vyzývání svatých byl Hus v soulase se svou církví. ⁶⁾ Z Chlumu. ⁷⁾ Viz úvod listu 57. ⁸⁾ Mincmistr královský v Čechách té doby, Petr ze Svojsína, zvaný Zmrzlík, a paní Anna z Frimburka, horlivá ctitelka Husova, viz list 97. ⁹⁾ Čís. 49, pozn. 4. ¹⁰⁾ List 49. ¹¹⁾ List 37. ¹²⁾ 1 kopa grošů = 21 zl. Viz č. 51, pozn. 9. ¹³⁾ Snad kněžská modlitební kniha aneb zápisník. ¹⁴⁾ Až podnes chová se v Štokholmě švédském v král. knihovně 5 filosofických traktátů Viklefových, vlastnoručně Husem přepsaných. ¹⁴⁾ Viz č. 55, pozn. 5. ¹⁵⁾ Vyslanci krále Vladislava na sněmě: Hanuš z Tuliskova a Záviš Černý z Garbova, kteří spolu s českými pány Husa se ujímalí.

17. července 1914 List budící české svědomí

č. 15

Náboženství a politika

Když v těchto dnech vzpomínáme památky Husovy a když si uvědomujeme, co Hus nám, dnešním lidem chce říci, máme na mysli především věc hlavní, jeho úsilí o náboženské a mravní obrození člověka. Ale neměli bychom zapomínati také na důsledky jeho úsilí reformního a v době dnešního našeho politického úpadku především na důsledky politické. Neboť náboženská reformace měla dalekosáhlé důsledky politické a ukazuje nám, jak máme i dnes řešit jednu z nejpálčivějších a nejobtížnějších otázek politických, poměr náboženství a politiky, jak máme překonávat klerikalismus, který jest přímým důsledkem dnes u nás vládnoucího katolicismu...

Tento politický ideál katolické církve překonala reformace. Reformace pochopila rozdíl mezi náboženstvím a církví, odstranila pojem církve jakožto svrchované moci politické, vrátila se k prvokřesťanskému pojetí církve, k pojetí duchovnímu a vytvořila náboženský pojem církve neviditelné.

Tak reformace byla nejen činem náboženským, ale také činem politickým. Když Hus naproti svrchované autoritě církevní postavil svobodu svého svědomí, byl to nejen čin náboženský, ale ve svých důsledcích také čin politický, neboť odstraněním katolického ideálu náboženského (= politického) připravovala se půda pro vytvoření státu moderního, který stojí na stanovisku náboženské svobody a pojímá tak náboženství ve smyslu reformace...

To nepřírozené spojení církve a státu je nutno roztrhnouti, jest nutno usilovati o odluku církve a státu. Odluka je v zájmu státu, neboť moderní stát má být organizační právní, nesmí vládnout libovolně, nýbrž musí být strážcem práva, a nemůže proto svolit, aby vykonávání práva záviselo na souhlasu církve. Odluka je však také nutná v zájmu náboženství! Neboť spojením s mocí politickou trpí ryzost a opravdovost náboženství...

Mezi náboženstvím a politikou byl vždycky a je stále vzájemný poměr. To proto, že náboženství a politika se stýkají ve svých cílech. Prává politika má v prvé řadě uskutečňovat velké ideály duchovní a mravní, má být vedena poctivostí a spravedlností, má vychovávat člověka ke svobodě a samostatnosti...

Mezi loajální lhostejností a znovu-okouzlením

Dokončení ze str. 3
liturgie či četba toho či onoho klasického díla může kdykoli vyvolat to, co sám Scruton prožil v patnácti letech a co označuje jako „(re)enchantment“ (znovu-okouzlení) náboženskou tradicí. U architektury přitom namnoze běží o neogotiku – cosi předstíraného, leč předstíraného vědomě a otevřeně, bez pokrytectví (tento prvek Scruton zdůrazňuje jako typicky anglikánský). Nad Scrutonovým brilantním knižním esejem se nabízejí asociace s českými církevními dějinami. Vznik staré Jednoty bratrské inspirovalo např. rovněž znechucení z náboženských válek. (Vedle vztahu k vrch-

nosti spočíval rozdíl naopak např. v ostrém vymezení Bratří vůči tzv. „nálezkům“. V anglikánském pojetí představují „invention“, tj. lidský vynález, vlastně i liturgická agenda Book of Common Prayer i Bible krále Jakuba; běží ovšem o vynálezy maximálně „fit for purpose“, tj. uzpůsobené účelu.) Církev československá husitská, jež se pojímá jako národní církev obdobně propojená s českou kulturou jako anglikáni s anglickou, je značně mladší a nestihla tudíž udělat některé chyby – např. nepodchycení dělnictva migrujícího do měst, horečné dohánění výstavby nových kostelů až během 19. století – jež Scruton vytýká

Church of England. Esej předního britského myslitele, který slouží jako varhaník ve venkovském kostele (kde běžná účast na bohoslužbách činí asi patnáct lidí, v případě služebností jako svatba apod. padesát), ale především přivede našince k rehabilitaci pojmu „Kulturprotestantismus“ (kulturní protestantismus). Anglikánská církev, to je kulturní protestantismus v nejlepším smyslu slova!

František Schilla

Odkaz:

Scruton, R.: Our Church. A Personal History of the Church of England, Atlantic Books Ltd. Paperback edition London 2013, 200 s.

Nové knihy

KNIHKUPECTVÍ BRÁNA

Srdečné pozdravy z Betléma
Eduard Martin

Ve svých příbězích, tentokrát převážně s vánoční tematikou, zachycuje autor jemné předivo mezilidských vztahů, jimiž obohacujeme, zkrášlujeme, nebo naopak ničíme svůj život. Jako mistrný pozorovatel každodenních životních okamžiků dokáže odkrýt hluboký význam skrytý v nepatrném gestu, v prosté otázce dítěte nebo v letmém pohledu. Vnímá neopakovatelnou hodnotu každé prožité chvíle. Z nich pak vytváříme mozaiku svého života. Je jen na nás, zda z drahocenných kamenů seskládáme nádherný obraz, nebo chaoticky vytvoříme nepřehlednou mořku.

Vydavatel: Karmelitánské nakladství, 2015, 132 stran
cena: 159 Kč

Středověk mého života

Hana Pinknerová

Autorka poznává na vlastní kůži krizi středního věku. Chápe ji jako výzvu, jako příležitost objevit sebe sama, včetně zasutých tužeb a očekávání, ale bez dosa-vačních rolí a jistot. Když vstupujeme do další životní etapy, obvykle prožíváme obavu z toho, co nás čeká. Často se s určitou nostalgií ohlížíme zpět a zároveň se ptáme: Co bude dál, jak to vše

vůbec zvládnou? Odpovědi nejsou vždy nasnadě, ale pokud přicházejí, vyvěrají z každodenního života. Nová kniha oblébené autorky je plná vtipných postřehů a jistě má co říct všem, kdo tuto fázi života prožívají nebo se na ni chtějí aspoň trochu připravit.

Vydavatel: Karmelitánské nakladství, 2015, 124 stran
cena: 159 Kč

Země bez obzoru

Ladislav Heryán

Ladislav Heryán patří k výrazným osobnostem českého veřejného života. Mnoha lidem je znám především jako katolický kněz, který má úzké vztahy k undergroundu, miluje rockovou muziku a mívá bohoslužby na rockových festivalech, např. na Open Air Festivalu v Trutnově. Jeho životní záběr je však mnohem hlubší: jako salesián se věnuje řadu let službě mladým lidem a dětem, jako biblista učil na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, nyní působí na Vyšší odborné škole sociálně pedagogické a teologické Jabok a na Institutu ekumenických studií při Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je vyhledáván jako kněz, ale pro mnoho lidí je prostě dobrý kamarád a blízký člověk.

Redaktor Petr Vaďura začal s Ladislavem Heryánem před několika lety natá-

Projekt Manhattan connection

Ve dnech 15. – 17. listopadu byl Suchdol nad Odrou středem pozornosti velkého etnografického projektu. Tým sestavený z etnografů, historiků a filmového štábu z Mnichova, přivezl do Suchdolu n. O. skupinu kanadských Delawarů, kteří se zabývají svou identitou, pátrají po okolnostech, jak se ocitli v Kanadě, daleko od svých původních lovišť na Manhattanu. Chtějí se dozvědět, kdo byl David Zeisberger, suchdolský rodák, který je odvedl z Pennsylvánie, z dosahu civilizace bílých a tím je zachránil před osudem, který provázel jiné příslušníky indiánských kmenů. Poblíž Detroitu na řece Tames založil pro Delawary osadu Fairfield, dnes Moraviantown. Jejich potomci zde žijí dodnes v malé rezervaci.

Moravian Historicko-vlastivědná společnost připravila pro tento tým program: Prohlídka muzea, Parku Moravských bratří, návštěva domu Zeisbergerů, Lesního kostela, místa, kde se Suchdolané loučili s domovem. Setkání s jejich náčelníkem Gregem Petersem z Moraviantown a dalšími členy kmene Delawarů se uskutečnilo v pondělí 16. listopadu 2015 v kulturním domě. Před setkáním se od 17.00 h promítal pro veřejnost film David Zeisberger - apoštol indiánů.

Za Moravian a Muzeum Moravských bratří v Suchdole nad Odrou

Daniel Řičan

čet nejprve rozhlasové rozhovory nad biblickými texty pro pořad Ranní slovo, který provází už řadu let nedělními rány posluchače stanice Českého rozhlasu Vltava. Pak se Ladislav Heryán několikrát objevil jako host Křesťanské vlny Českého rozhlasu Plzeň i ve vysílání Trans World Radia – Radia 7. Milovník skupiny U2 se v těchto pořadech ukázal nejen jako fundovaný biblista, ale především jako citlivý člověk, který má pochopení pro lidskou slabost, ale i hlubokou důvěru v Boží lásku a milosrdenství. Rozhlasové rozhovory převedl Petr Vaďura do psané podoby. Vycházejí v knižní podobě v rámci edice Rozhovory nad biblí.

Vydavatel: Vyšehrad, 2015, 272 stran
cena: 288 Kč

KALICH

V jubilejním Husově roce jsme vydali dosud nepřeložený **Husův spisek KNIHY KACÍŘŮ SE MAJÍ ČÍST**.

Z latinského originálu poprvé přeložil a doprovodným slovem opatřil historik Martin Wernisch.

96 stran

cena: 130 Kč, v e-kalichu 111 Kč

O chůzi v ledu

Werner Herzog

V listopadu roku 1974 vyrazí filmový režisér Werner Herzog (1942) na pochod z Mnichova do Paříže, kde se rozstane filmová historička Lotte Eisnerová – když dojde do Paříže pěšky, bude její život zachráněn. Chůze se pro něj stává existenciální zkušeností, v níž vnější a vnitřní krajiny splývají. Kniha O chůzi v ledu je velký hypnotický text o světě posledních zkušeností.

Úvodní text napsal Andreas Ströhl.

První vydání, 96 stran.

cena: 150 Kč, v e-kalichu 127 Kč

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2,
Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607,
e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné záslky: A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X